

מפתגמי רבנו הזקן:

אִין לָנוּ מִשְׁגַּג, עַד כַּמָּה
יָקָר אֶצֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ.
הוּא גוֹכֹחַ שֶׁל יְהוּדִי.

(הַיּוֹם יוֹם, כֵּט אֶלּוּל)

רַבֵּנוּ הַזָּקֵן כּוֹתֵב בְּסִדּוּרוֹ:

נִכּוֹן לומר קֹדֶם הַתְּכַלָּה "הֶרִינִי מְקַבֵּל עָלַי
 מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל וְאַהֲבַת לִרְעָה כְּמוֹהִי".
 זאת אוֹמֶרֶת אֲשֶׁר מִצְוֹת אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל
 הִיא שֶׁעַר הַכְּנִיסָה, אֲשֶׁר דֶּרֶךְ בּוֹ יָכוֹל הָאָדָם
 לָבוֹא לִפְנֵי הַשֵּׁם אֱלֹקִים לְהַתְּפִיל, בְּזָכוֹתָה
 תִּתְקַבֵּל תְּכַלֵּת הַמַּתְּפִיל. (הַיּוֹם יוֹם, ב תַּמּוּז)

בְּנֵי יֶלֶד בּוֹכָה

הָאָדָמו"ר הָאֲמָצְעִי, רַבִּי דּוֹבְעֵר, הָיָה יָדוּעַ בְּכֹשֶׁר הַהֶעֱמָקָה הַבִּלְתִּי רָגִיל שְׁלוֹ. כְּשֶׁהָיָה עוֹסֵק בְּעִנְיָן כָּלֶשְׁהוּ הָיָה שָׁקוּעַ בּוֹ לְגַמְרֵי מַבְלִי לְדַעַת מָה קוֹרָה סְבִיבוֹ. פֶּעַם, כְּשִׁישָׁב וּלְמַד בְּבֵיתוֹ, נָפַל בְּנוֹ הַפְּעוּט מֵעֲרִיסָתוֹ וּכְרָץ בְּבִכּוֹ. אוֹלָם אָבִיו הָיָה שָׁקוּעַ כָּל כָּף בְּלִמּוּדוֹ, עַד שֶׁלֹּא שָׁמַע כָּלֵל אֶת הַבִּכּוֹ. בְּקוֹמָה הָעֲלִיזָה הַתְּגוּרָר אָבִיו, אָדָמו"ר הִזְקוּ, רַבִּי שְׁנִיאֹר זְלָמוֹ מִלִּיאָדִי. אִרְיָ הוּא יָשָׁב בְּאוֹתָהּ שָׁעָה וְעַסָּק בַּתּוֹרָה, אִרְיָ הוּא שָׁמַע אֶת הַבִּכּוֹ וַיֵּרֶד לְמַטָּה וְהִרְגִּיעַ אֶת הַתִּינוּקָה. לְאַחֵר מִכּוֹ הָעִיר לְבָנוֹ, שֶׁלֹּא זֶה הַדֶּרֶךְ לֵהִיט שָׁקוּעַ בְּעִנְיָנִים נֶעְלִים עַד כִּדִּי כָּף שֶׁלֹּא שׁוֹמְעִים אֶת קוֹל בִּכּוֹ שֶׁל יֶלֶד.

הוֹסִיף עַל כָּף הָרַבִּי מְלִיּוּבֵא וַיִּטֵּשׁ: יֵשׁ בְּכָה לְקַח חֲשׁוֹב עֲבוּרָנוֹ. אֶפְלוֹ אָדָם הָעוֹסֵק בְּעִנְיָנִים הֲכִי נֶעְלִים וְחֲשׁוּבִים, חִיבָת לֵהִיט אֲזָנוֹ כְּרוּיָה לְבִכּוֹ הַפְּנִימִי שֶׁל נִשְׁמוֹת יְהוּדִיּוֹת, תִּינוּקוֹת שֶׁנִּשְׁכָּחוּ וְנִכְלָלוּ מֵעֲרִיסָתָם. חוֹבָה לְגַשֵּׁת לְאוֹתָם יְהוּדִים, לְקַרְבָּם וּלְהַשִּׁיבָם אֶל חִיק יְהוּדוּתָם.

אוכלים באמת

אָחד מִחֲסִידֵי אָדמו"ר הַגָּדוֹל, הָיָה יְהוּדִי עָשִׁיר וּמְכָנִיס אוֹרְחִים נִפְלָא. בְּבֵיתוֹ עָמְדוּ חֲדָרִים מִיְּחָדִים לְרִשּׁוֹת הָאוֹרְחִים, וְכָל אוֹרֵחַ הָיָה זֹכֶה בְּאַרוּחָה דְּשָׁנָה וּבִיְחֹס חֵם וּלְבָבִי. בַּעַל הַבֵּית אַרְיֵה נָהֵג לָלוֹת אֶת אוֹרְחָיו בְּלִכְתָּם, וְהָיָה מַעֲנִיק לְכָל אֶחָד מֵהֶם נִדְבָה מִתְּאִימָה.

פַּעַם אַחַת הִתְאַרַח אֶצְלוֹ הָרַבִּי, וּכְשָׂרָאָה אֶת מַעֲשָׂיו, שָׁבַח מְאוֹד אֶת הַכִּנְסַת הָאוֹרְחִים שָׁלוֹ. בַּעַל הַבֵּית, שֶׁהָיָה חֲסִיד אֲמִתִּי, הִרְכִּין אֶת רֹאשׁוֹ וְאָמַר, שֶׁהוּא אֵינוֹ מְרַגֵּשׁ שְׂמֵעָשָׂיו נַעֲשִׂים לְגַמְרִי בְּצוּרָה אֲמִתִּית, רַק לְשֵׁם הַמַּצּוֹה. הוּא חוֹשֵׁשׁ שֶׁיֵּשׁ לוֹ פְּנִיּוֹת (מִטְרוֹת) צְדָדִיּוֹת (כְּמוֹ לְמַשֵּׁל סְפִיקָה, כְּבוֹד וְכִדּוּמָה).

נִעֲנֶה הָרַבִּי וְאָמַר: "אֲבָל הָעֲנִיִּים אוֹכְלִים בְּאַמֶּת, בְּלִי שׁוּם פְּנִיּוֹת צְדָדִיּוֹת..." כְּלוּמָר, כְּשֶׁעוֹזְרִים לַיהוּדִי, הַדְּבָר הַכִּי חָשׁוּב הוּא, לְרַאוֹת אֶת הַתּוֹצָאָה - מָה קֶבֶל אוֹתוֹ יְהוּדִי, וּמָה הוּא מְרַגֵּשׁ.